ВАЗОРАТИ КИШОВАРЗИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ФАРМОИШ

аз «03» 08 с.2023 №87

Дар бораи Тартиб, меъёрҳои ғунҷоиши
чорво ва муҳлати истифодабарии чарогоҳ

130. 170. 010.

Мутобиқи моддаи 9 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи чарогоҳ» ва банди 9 Низомномаи Вазорати кишоварзии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 апрели соли 2008, №191 тасдиқ шудааст,

ФАРМОИШ МЕДИҲАМ:

1. Тартиб, меъёрҳои ғунҷоиши чорво ва муҳлати истифодабарии чарогоҳ тасдиқ карда шавад (замима мегардад).
2. Фармоиши мазкур барои бақайдгирии давлатӣ ба Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шуда, пас аз бақайдгирии давлатӣ ва интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.
3. Шуъбаи матбуот ва иттилоот барои дар рӯзномаи «Ҷумҳурият» нашр намудани фармоиши мазкур чораҷӯӣ намояд.
4. Воҳидҳои сохторӣ ва ташкилотҳои зертобеи Вазорат иҷрои фармоиши мазкурро таъмин намоянд.
5. Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба зиммаи муовини вазир - сарпарасти соҳа гузошта шавад.

Вазири кишоварзии
Ҷумҳурии Тоҷикистон — Ҳакимзода Қурбон

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.2023

ВАЗОРАТИ КИШОВАРЗИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФАРМОИШ

аз «03» 08 с.2023 № 87

О Порядке, норм вместимости скота и сроков
использования пастбищ

130.170.010.

В соответствии со статьей 9 Закона Республики Таджикистан «О пастбищах» и пунктом 9 Положения о Министерстве сельского хозяйства Республики Таджикистан, утвержденного постановлением Правительства Республики Таджикистан от 26 апреля 2008 года, № 191,

РАСПОРЯЖАЮСЬ:

1. Утвердить Порядок, нормы вместимости скота и сроки использования пастбищ (прилагаются).
2. Настоящее распоряжение представить на государственную регистрацию в Министерство юстиции Республики Таджикистан, ввести в действие после государственной регистрации и официального опубликования.
3. Отделу печати и информации принять меры для опубликования настоящего распоряжения в газете «Джумхурият».
4. Структурным подразделениям и подведомственным организациям Министерства сельского хозяйства Республики Таджиистан обеспечить исполнения настоящего распоряжения.
5. Контроль исполнения настоящего распоряжения возложить на заместителя министра-куратора отрасли.

Министр сельского хозяйства
Республики Таджикистан Хакимзода Курбон

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.2023

Замима
ба фармоиши
вазири кишоварзии
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз «03» 08 соли 2023, № 87

Тартиб, меъёрҳои ғунҷоиши чорво ва муҳлати истифодабарии чарогоҳ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Тартиб, меъёрҳои ғунҷоиши чорво ва муҳлати истифодабарии чарогоҳ (минбаъд - Тартиб) тибқи моддаи 9 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи чарогоҳ» таҳия карда шуда, мақсади он ба танзим даровардани тартиби истифодабарии чарогоҳ, меъёрҳои ғунҷоиши чорво ва муҳлати истифодабарии чарогоҳ мебошад.

2.ТАРТИБИ ИСТИФОДАБАРИИ ЧАРОГОҲҲО

2. Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ истифодабарии чарогоҳро дар асоси ҳуҷҷатҳои ҳуқуқи истифодабарии чарогоҳ, ки аз тарафи мақомоти дахлдори давлатӣ вобаста ба саршумор ва намудҳои чорво дода мешавад, амалӣ менамоянд.

3. Истифодабарии чарогоҳ дар фасли баҳор пас аз гармшавии ҳаво ва нашъунамо ёфтани растаниҳои чарогоҳӣ оғоз мегардад.

4. Дар чарогоҳҳои баҳорӣ-тирамоҳии ҷумҳурӣ вобаста ба шароитҳои иқлимӣ чаронидани чорво дар моҳҳои март, апрел оғоз ёфта, то нимаи моҳи апрел ва ё то охирҳои моҳи май давом меёбад.

5. Давомнокии чаронидани чорво дар чарогоҳҳои баҳорӣ вобаста ба гармшавии ҳаво 74 (ҳафтоду чор) рӯзро ташкил медиҳад.

6. Ҳангоми номусоид (хушксолӣ) омадани сол ва хушк шудани алафзорҳои табиӣ дар чарогоҳҳои баҳорӣ-тирамоҳӣ чорво ба чарогоҳҳои тобистона кӯчонида мешавад.

7. Аз чарогоҳҳои зимистонаю баҳорӣ ба чарогоҳҳои тобистона бурдани чорво тавассути роҳҳои чорвогузар амалӣ карда мешавад. Рондани чорво аз чарогоҳҳои зимистона ба чарогоҳҳои тобистона вобаста ба масофаи ҷойгиршавии чарогоҳҳои тобистона 20-30 рӯзро ташкил медиҳанд. Ҳамзамон интиқоли чорво метавонад тавассути нақлиёти махсуси чорвокашонӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда шавад.

8. Истифодабарии чарогоҳҳои тобистона аз моҳи июн оғоз гардида, моҳи октябр анҷом меёбад. Давомнокии нигоҳдорӣ дар чарогоҳҳои тобистона 138 (як саду сиву ҳашт) рӯзро ташкил медиҳад.

9. Бо фаросии сардиҳои тирамоҳӣ истифодабарии чарогоҳҳои тобистона қатъ гардида, чорво ба чарогоҳҳои тирамоҳӣ ронда мешавад.

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
№ 1615
«15» 09 с.2023

Давомнокии нигоҳдории чорво дар чарогоҳҳои тирамоҳӣ 45 (чилу панҷ) рӯзро ташкил медиҳад.

10. Бо мақсади ҳифзи чорво пас аз боридани барфи аввал чорво бо дар назар доштани захираи чарогоҳ тавассути роҳҳои чорвогузар ба чарогоҳҳои зимистона ронда мешавад, ки то нашъунамои алафзорҳои табиӣ дар чарогоҳҳои зимистона нигоҳдорӣ карда мешаванд. Давомнокии истифодабарии чарогоҳҳои зимистона 62 (шасту ду) рӯзро ташкил медиҳад.

11. Ҳангоми кам будани захираи хӯроки чорво дар чарогоҳҳои зимистона чорводорон барои зимистонгузаронии чорво дар наздикии молхонаҳо (ҷойи нигоҳдории чорво) хӯроки чорво захира менамоянд.

3. МЕЪЁРҲОИ ҒУНҶОИШИ ЧОРВО ДАР ЧАРОГОҲҲО

12. Ғунҷоиши чарогоҳ имконияти чарогоҳ мебошад, ки вобаста ба захираи чарогоҳ дар он чаронидани миқдори муайяни чорво таъмин карда мешавад.

13. Ҳангоми муайян намудани ғунҷоиши чарогоҳ, сарбории чарогоҳ, саршумор, ҳолати чарогоҳ, сифати алафҳои табиии хӯроки чорво дар чарогоҳ ва олудагии дигари чарогоҳ бо растаниҳои ғайрихӯроквории чорво ба ҳисоб гирифта мешаванд.

14. Меъёри ғунҷоиши чарогоҳ аз рӯйи майдони чарогоҳ, ки барои хӯронидани як сар чорво дар давоми моҳ бо истифодабарии дурусти чарогоҳ басанда мебошанд, муайян карда мешавад.

15. Ҳангоми ба инобат нагирифтани меъёри ғунҷоиши чарогоҳ, таносуби истифодабарии чарогоҳ аз рӯйи саршумори зиёд нисбати майдон ва маҳсулнокии чарогоҳ ҳолати фарсоиши чарогоҳҳо ба миён меояд.

16. Барои роҳ надодан ба фарсоиши чарогоҳ истифодабарандагони чарогоҳ бояд меъёрҳои ғунҷоиши чорворо дар чарогоҳ риоя намоянд.

17. Ҳангоми муайян намудани меъёри ғунҷоиши чарогоҳ хусусиятҳои зерини чарогоҳ ба инобат гирифта мешавад:

- ҳосилнокии чарогоҳ ва талаботи намуди чорво ба хӯрок;
- иқтидори чарогоҳ;
- миқдори истеъмолии растаниҳои чарогоҳ;
- давомнокии истифодабарии чарогоҳ ва меъёри шабонарӯзии хӯроки чорво.

18. Меъёрҳои ғунҷоиши чорво дар чарогоҳҳо вобаста ба ҳосилнокии онҳо аз рӯйи мавсими истифодабарӣ дар ҷумҳурӣ тибқи ҷадвали 1 муайян карда шудааст.

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.2023

Ҷадвали 1

Мавсими истифодаба-рии чарогоҳ	Ҳосилнокӣ: сентнер/ гектар, миқдори хушки истеъмолии чорво	Давомнокии истифодабарии чарогоҳҳо (рӯз)	Меъёри ғунҷоиш дар як га		
			Чорвои майдаи шохдор	Чорвои калони шохдор	Асп
Зимистона	1-1,5	62	1,2	0,24	0,2
	1,5-2,5	62	2,0	0,4	0,3
	2,5-3	62	2,4	0,5	0,4
	3-4	62	3,2	0,6	0,5
	4 -5	62	4,0	0,8	0,7
	5- 7	62	5,6	1,1	0,9
	7- 9	62	7,3	1,5	1,2
	9 - 12	62	9,6	1,9	1,6
Тобистона	4-6	138	2,2	0,4	0,4
	6-8	138	2,9	0,58	0,48
	8-10	138	3,6	0,72	0,60
	10-12	138	4,3	0,86	0,72
	12-14	138	5,1	1,02	0,85
	14-16	138	5,8	1,16	0,97
	16-20	138	7,2	1,44	1,20
	20 -22	138	7,9	1,58	1,32
	22 – 25	138	9,0	1,8	1,50
Баҳорӣ	2,5-3	74	2,0	0,4	0,33
	3-4	74	2,7	0,54	0,45
	4-5	74	3,4	0,68	0,57
	5-6	74	4,1	0,82	0,68
	6-8	74	5,4	1,08	0,90
	8-10	74	6,7	1,34	1,12

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.20 23

Тирамоҳӣ	1,5-2	45	2,2	0,44	0,37
	2-3	45	3,3	0,66	0,55
	3-4	45	4,4	0,88	0,73
	4-6	45	6,6	1,32	1,10
	6-8	45	8,8	1,76	1,47

4. МУҲЛАТИ ИСТИФОДАБАРИИ ЧАРОГОҲ

19. Дар ҳудуди ҷумҳурӣ чарогоҳҳо аз рӯйи мавсими истифодабариашон дар давоми сол ба намудҳои зимистона, баҳорӣ-тирамоҳӣ, тобистона ва ҳамафасла тақсим мешаванд.

20. Муҳлати истифодабарии чарогоҳҳо тибқи ҷадвали 2 муайян карда шудааст.

Ҷадвали 2

№ б/т	Намуди чарогоҳ	Оғози истифодабарӣ	Анҷоми истифодабарӣ	Давомнокии истифодабарии чарогоҳҳо, рӯз
1	Зимистона	аз 15 декабр	то 15 феврал	62
2	Баҳорӣ	аз 15 феврал	то 1 май	74
3	Тобистона	аз 1 май	то 15 октябр	138
4	Тирамоҳӣ	аз 16 октябр	то 14 декабр	45
5	Ҳамафасла	Аз 1 январ	то 31 декабр	365

Эзоҳ: Чарогоҳҳои ҳамафасла дар ҷумҳурӣ 285 ҳазор гектар ё 7,5%-ро ташкил медиҳанд, ки онҳо асосан чарогоҳҳои назди маҳалли аҳолинишин мебошанд. Ҳамзамон давомнокии рондани чорво аз чарогоҳҳои зимистона ба чарогоҳҳои тобистона тақрибан 30 рӯзро дар бар мегирад ва 15-20 рӯзи дигар вақти бозгашти чорво аз чарогоҳҳои тобистона ба чарогоҳҳои тирамоҳӣ пешбинӣ шудааст. Аз ин лиҳоз, муҳлати истифодабарӣ дар ҷадвали боло ба инобат гирифта нашудааст.

21. Дар давоми сол таъминоти хӯроки чорво дар чарогоҳҳо 265 (дусаду шасту панҷ) рӯз ва 72 %-ро ташкил менамояд. Боқимонда рӯзҳо чорво дар чарогоҳҳо сайругашт намуда, ба он хӯроки иловагӣ дода мешавад.

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
"16" 09 с.2023

5. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

22. Дар сурати ба миён омадани баҳс вобаста ба тартиби истифодабарии чарогоҳ, меъёрҳои ғунҷоиши чорво ва муҳлати истифодабарии чарогоҳ, он аз ҷониби комиссияҳои танзими истифодабарии чарогоҳ ва мақомоти дигар тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ карда мешавад.

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.2023

Приложение
к распоряжением
министра сельского хозяйства
Республики Таджикистан
от «03» 08 2023 года, № 87

Порядок, нормы вместимости скота и сроки использования пастбищ

1. ОБЩИЕ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Порядок, нормы вместимости скота и сроки использования пастбищ (далее – Порядок) разработан в соответствии со статьей 9 Закона Республики Таджикистан «О пастбищах» с целью порядок использования пастбищ, норм вместимости и сроков использования пастбищ.

2. ПОРЯДОК ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПАСТБИЩ

2. Физические и юридические лица пользуются пастбищами на основании документов на право пользования пастбищами, выдаваемых соответствующими государственными органами в зависимости от поголовья и виды скота.

3. Использование пастбищ начинается весной после потепления погоды и отрастания пастбищных растений.

4. На весенне-осенних пастбищах республики в зависимости от климатических условий выпас скота начинается в марте-апреле и продолжается до середины апреля или конца мая.

5. Продолжительность выпаса скота на весенних пастбищах составляет 74 (семьдесят четыре) дня в зависимости от потепления погоды.

6. При наступлении засухи и высыхании естественных лугов на весенне-осенних пастбищах скот перегоняют на летние пастбища.

7. Перегон скота с зимних и весенних пастбищ на летние пастбища осуществляется по скотопрогонным трассам. Перегон скота с зимних пастбищ на летние занимает 20-30 дней в зависимости от удаленности летних пастбищ. При этом перевозка скота может осуществляться средствами специального скотовозного транспорта в соответствии с законодательством Республики Таджикистана.

8. Использование летних пастбищ начинается в июне и заканчивается в октябре. Продолжительность содержания на летних пастбищах составляет 138 (сто тридцать восемь) дней.

БАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.2023

9. С наступлением осенних холодов использование летних пастбищ прекращают, а скот перегонят на весенне-осенние пастбища. Продолжительность содержания скота на осенних пастбищах составляет 45 (сорок пять) дней.

10. В целях охраны скота после первого снегопада скот перегоняют по скотопрогонным трассам на зимние пастбища, с учетом ресурсов пастбищ, на зимние пастбища до отрастания естественных трав. Продолжительность использования зимних пастбищ составляет 62 (шестьдесят два) дня.

11. При недостатке кормов для скот на зимних пастбищах животноводы заготавливают корма на зимовку на площадках вблизи места содержания скота.

3. НОРМЫ ВМЕСТИМОСТИ СКОТА

12. Вместимость пастбища - возможность пастбища, которая в зависимости от пастбищных ресурсов обеспечивает выпас определенного количества скота.

13. При определении емкости пастбища учитывают нагрузку пастбища, поголовье скота, состояние пастбища, качество кормовой травы в условиях пастбища и другую загрязненность пастбища некормовыми растениями.

14. Норма вместимости пастбищ определяется площадью пастбища, достаточной для откорма одного скота в течение месяца при правильном использовании пастбища.

15. При неучитывании норм вместимости пастбищ, соотношения использования пастбищ из-за большого количества поголовья по отношению к площади и продуктивности пастбищ происходит деградация пастбищ.

16. В целях предотвращения деградации пастбище пастбищепользователи должны соблюдать нормы размещения скота на пастбище.

17. При определении нормы вместимости пастбища учитываются следующие особенности пастбища:

- продуктивность пастбища и потребность вида скота в пище;
- потенциал пастбища;
- потребительная масса пастбищных растений;
- продолжительность использования пастбищ и суточная норма корма для животных.

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
"15" 09 с.20 23

18. Нормы поголовья скота на пастбищах в зависимости от их продуктивности по сезонам использования в республике определяются по таблице 1.

Таблице 1

Сезон использования пастбищ	Продуктивность, ц/га	Продолжительность использования пастбищ (суток)	Нормы поголовья скота на один га		
			мелкий рогатый скот	крупный рогатый скот	Лошадь
Зимний	1-1,5	62	1,2	0,24	0,2
	1,5-2,5	62	2,0	0,4	0,3
	2,5-3	62	2,4	0,5	0,4
	3-4	62	3,2	0,6	0,5
	4-5	62	4,0	0,8	0,7
	5-7	62	5,6	1,1	0,9
	7-9	62	7,3	1,5	1,2
	9-12	62	9,6	1,9	1,6
Летний	4-6	138	2,2	0,4	0,4
	6-8	138	2,9	0,58	0,48
	8-10	138	3,6	0,72	0,60
	10-12	138	4,3	0,86	0,72
	12-14	138	5,1	1,02	0,85
	14-16	138	5,8	1,16	0,97
	16-20	138	7,2	1,44	1,20
	20-22	138	7,9	1,58	1,32
	22-25	138	9,0	1,8	1,50
Весенний	2,5-3	74	2,0	0,4	0,33
	3-4	74	2,7	0,54	0,45
	4-5	74	3,4	0,68	0,57
	5-6	74	4,1	0,82	0,68
	6-8	74	5,4	1,08	0,90
	8-10	74	6,7	1,34	1,12
Осений	1,5-2	45	2,2	0,44	0,37
	2-3	45	3,3	0,66	0,55
	3-4	45	4,4	0,88	0,73
	4-6	45	6,6	1,32	1,10
	6-8	45	8,8	1,76	1,47

ВАЗОРАТИ ... ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.2023

4. СРОК ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПАСТБИЩ

19. На территории республики пастбища подразделяются на зимние, весенне-осенние, летние и всесезонные типы в зависимости от сезона их использования.

20. Срок использования пастбищ определяется по таблице 2.

Таблице 2

№ п/п	Тип пастбища	Начало использования	Окончание использования	Продолжительность использования пастбищ, дней
1	Зимний	с 15 декабря	по 15 февраля	62
2	Весенний	с 15 февраля	по 1 мая	74
3	Летний	с 1 мая	по 15 октября	138
4	Осенний	с 16 октября	по 14 декабря	45
5	Всесезонный	с 1 января	по 31 декабря	365

Примечание: Всесезонный пастбища в республике составляют 285 тыс. га или 7,5%, в основном это пастбища вблизи населенных пунктов. Продолжительность перегона скота с зимних пастбищ на летние составляет около 30 дней, а еще 15-20 дней на возврат скота с летних пастбищ на осенние пастбища. Поэтому срок использования в таблице выше не учитывается.

21. За год обеспеченность животных кормами на пастбищах составляет 265 (двести шестьдесят пять) дней и 72%. В остальные дни скот бродит по пастбищам и получает дополнительный корм.

5. ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ

22. При возникновении спора, связанного с порядком использования пастбищ, нормы вместимости скота и сроки использования пастбищ, он рассматривается комиссией по регулированию использования пастбищ и другие органы в соответствии с законодательством Республики Таджикистана.

ВАЗОРАТИ АДЛИЯИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ФЕҲРИСТИ БАҲИСОБГИРИИ ДАВЛАТИИ
САНАДҲОИ МЕЪЁРИИ ҲУҚУҚИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БА ҚАЙД ГИРИФТА ШУД
Р/Б № 1256
«15» 09 с.2023